

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

LANGE WIJNEN 4

TE LAREN

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Lange Wijnen 4 te Laren

Opdrachtgever	Buro ROS Leeuweriklaan 24 5527 HC Hapert
Rapportnummer	16620.003
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	24 augustus 2021
Vestiging	Overijssel Wilhelm Röntgenstraat 7a 8013 NE Zwolle 088 - 5001600 zwolle@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw A.E. Wolma, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer G.J. Assink, BSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbers een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy aanvaardt op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	7
	4.1 Zorgplicht	7
	4.2 Soortenbescherming	7
	4.3 Gebiedenbescherming	8
	4.4 Houtopstanden	9
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	10
	5.1 Vogels	10
	5.2 Vleermuizen	12
	5.3 Overige zoogdieren	14
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	15
	5.5 Ongewervelden	16
	5.6 Vaatplanten	16
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	18
	6.1 Broedvogels	18
	6.2 Vleermuizen	18
	6.3 Overige zoogdieren	19
	6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren	20
	6.5 Amfibieën	21
	6.6 Overige soort(groep)en	21
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	22
	7.1 Natura 2000	22
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	23
8	HOUTOPSTANDEN	24
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	25

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Buro ROS opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Lange Wijnen 4 te Laren.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de sloop van de huidige bebouwing en de bouw van een nieuwe woning.

De quickscan Wet natuurbescherming heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

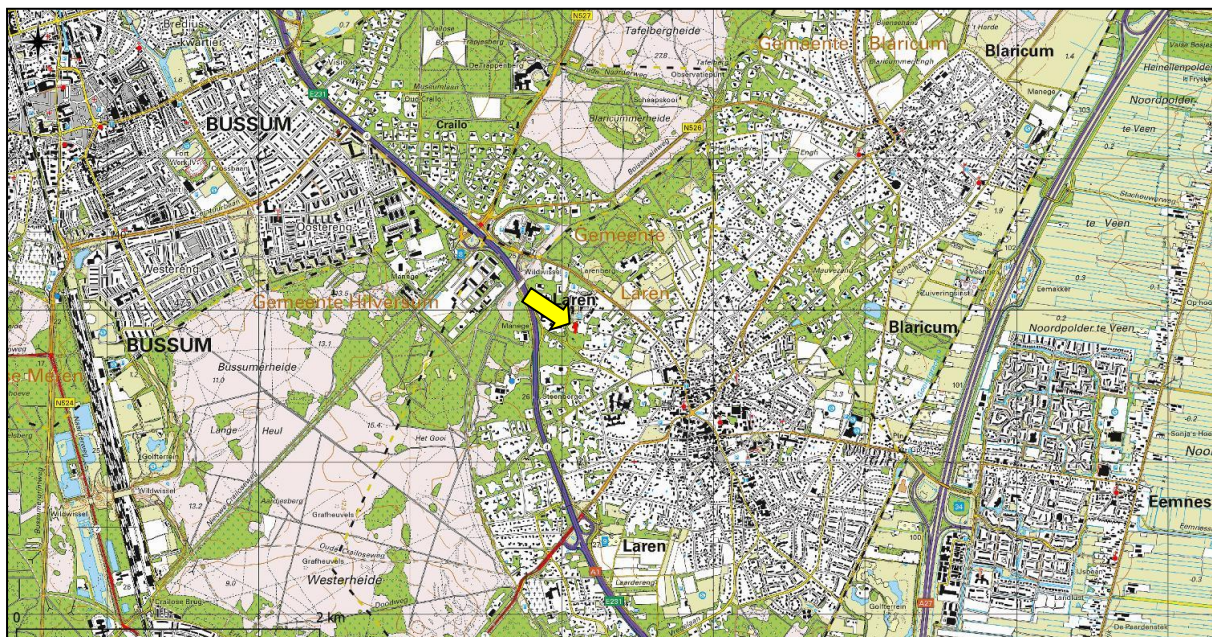
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1700 \text{ m}^2$) ligt aan de Lange Wijnen 4, circa 1,2 kilometer ten noordwesten van de kern van Laren.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 143.090$, $Y = 474.890$. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

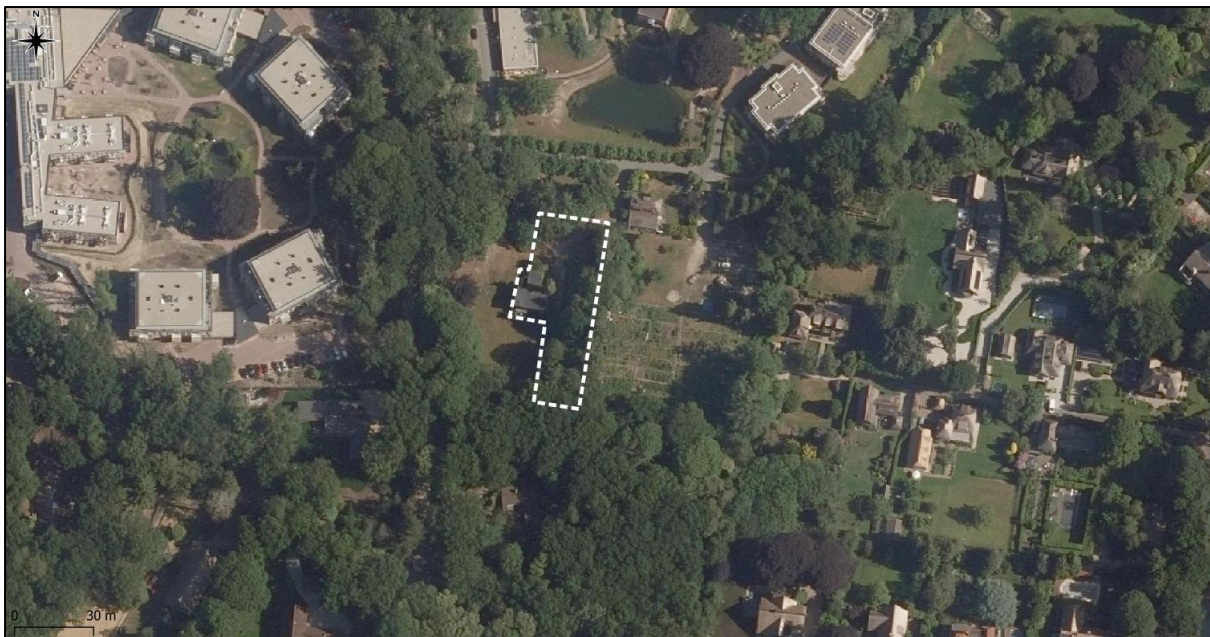

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie is bebouwd met een losstaande woning en een terras. Daaromheen staat perkvegetatie en ligt een groot, onderhouden gazon en het terrein is omringd door bomen en struiken en een bosrand. Sommige zijden van de onderzoekslocatie hebben in of voor deze bosrand nog struikvegetatie staan.

Het gebied rondom de onderzoekslocatie bestaat uit bos en bebouwing met ten noorden van de onderzoekslocatie een zorginstelling. Ook ten oosten van de onderzoekslocatie bevindt zich bebouwing en staan andere woningen. Ten zuiden van de onderzoekslocatie bevindt zich bosgebied. Tenslotte bevindt zich de A1 met daarachter bosgebied ten westen van de onderzoekslocatie.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 11 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. De onderzoekslocatie vanuit noordelijk aanzicht: losstaande woning en omringende vegetatie.

Figuur 4. In de noordoostelijke hoek van de onderzoekslocatie staat een garage.

Figuur 5. De noordwestelijke zijde van de onderzoekslocatie bestaat uit lage vegetatie met daarachter een bosrand.

Figuur 6. Het zuidelijke deel van de onderzoekslocatie bestaat uit onderhouden gazon en een bosrand.

Figuur 7. De woning vanuit zuidelijk aanzicht.

Figuur 8. Vegetatie langs de oostelijke zijde van de onderzoekslocatie bestaat uit struikgewas met daarachter bosrand.

Figuur 9. Westelijk aanzicht van de woning.

Figuur 10. Zuidelijk aanzicht van de woning met een balkon.

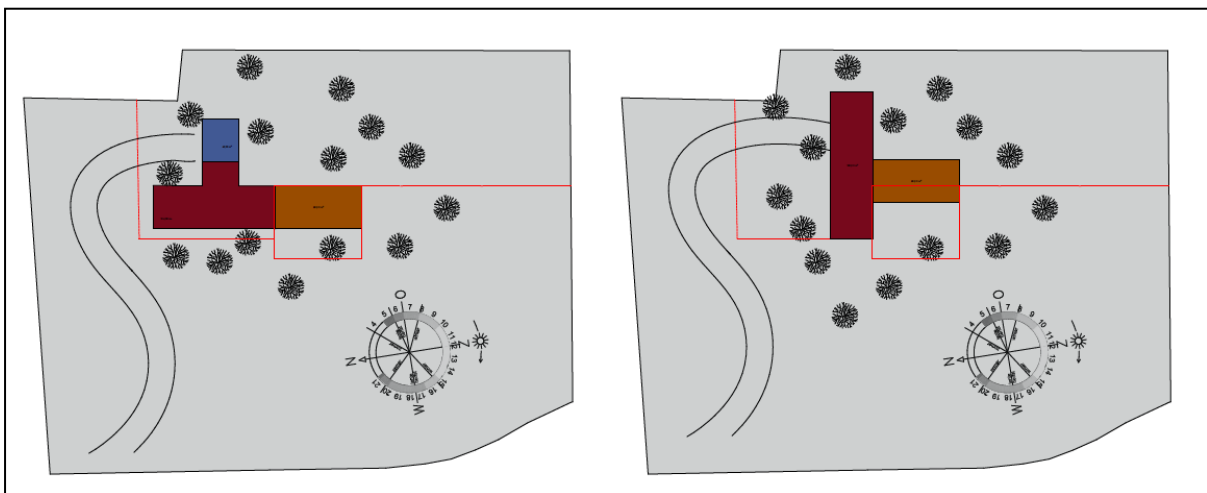

Figuur 11. Dakrand van de woning.

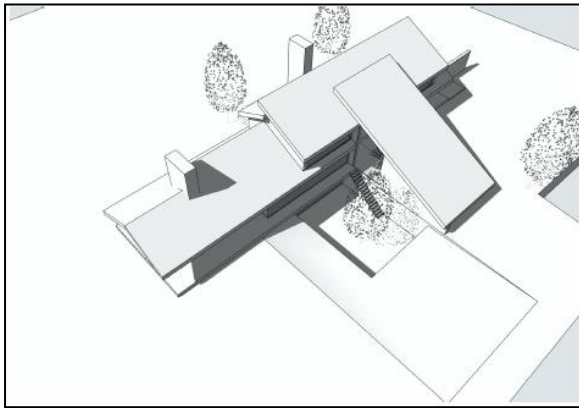
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de huidige woning te slopen en een nieuwe woning te bouwen op de onderzoekslocatie. Deze nieuwe woning dient binnen het bouwvlak te worden gebouwd (zie figuur 12). Het bouwvlak waarbinnen nieuwbouw gerealiseerd mag worden is weergegeven met de rode lijnen en vormt het grote, bovenste vlak. Daarbinnen is de huidige bebouwing te zien als het kleinere, rode vierkant. De overige gekleurde vakken in de figuur geven de nieuwbouwconcepten weer. In deze rapportage worden de voorgenomen oppervlakten van de nieuwbouwconcepten als plangebied gezien. De overige oppervlakten van de bouwkvael en het erf vallen onder de onderzoekslocatie.

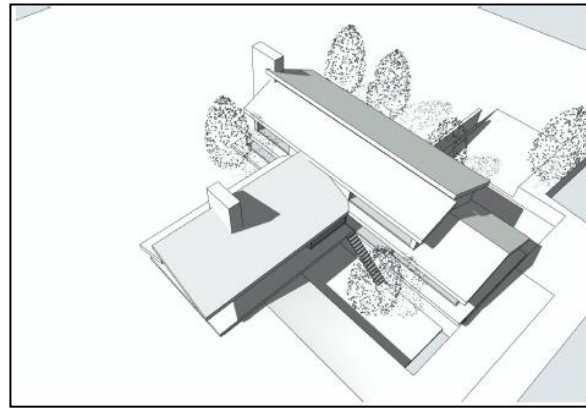
De planning en exacte specificaties van de benodigde werkzaamheden zijn nog onbekend. Momenteel zijn er twee concepten/ontwerpen voor de nieuwbouw binnen de bouwkvael (figuur 12 t/m 14). Voor concept 1 (zie figuur 13) lijkt tot dusver één boom gekapt te moeten worden; mogelijk dient de vegetatie ten oosten (zie figuur 8) van de huidige bebouwing ook verwijderd te worden.

Figuur 12. Plattegrond van de nieuwbouw schetsen (concept 1 en concept 2). De rode lijnen geven de bouwkvael weer, met daarbinnen de huidige bebouwing weergegeven met het rode vierkant. De overige gekleurde vlakken geven de nieuwbouw-schetsen weer.

Figuur 13. Nieuwbouwschets concept 1 (bron: dhr. M. Hartgerink en Tom Kneepkens Architect).

Figuur 14. Nieuwbouwschets concept 2 (bron: dhr. M. Hartgerink en Tom Kneepkens Architect).

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 5 augustus 2021. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Noord-Holland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. In bosrijke gebieden kunnen dat uilen en roofvogels zijn, zoals de havik, wespendif, sperwer en ransuil. Daarnaast kan bebouwing nestgelegenheid bieden aan soorten als de huismus en gierzwaluw.

Buizerd, havik, sperwer en wespendif

Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van (grote) nesten van roofvogels, genaamd horsten. De buizerd, havik en wespendif bouwen hun horst het liefst in kruinen van hoge bomen. Sperwers bouwen hun horst voornamelijk in dicht bos. Doordat de onderzoekslocatie gefragmenteerd en versnipperd is door de bebouwing, wegen en menselijke activiteit, is de aanwezigheid van horsten van de sperwer dus uit te sluiten. Tijdens het veldbezoek zijn er geen horsten waargenomen. Mits de (grote) bomen op de onderzoekslocatie bij de voorgenomen ingreep ongemoeid blijven, zijn overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soorten uit te sluiten.

Ransuil

Ransuilen gebruiken voornamelijk oude kraaien- of eksternesten als nest. De bomen in het plangebied zijn onderzocht op holen en nesten. Deze zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Rondom het plangebied staan bomen die mogelijk geschikt zijn voor deze soort, echter staan deze verder van het plangebied af en deze bomen blijven daarnaast ongemoeid. Overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn uit te sluiten mits de bomen binnen de onderzoekslocatie ongemoeid blijven.

Huisumus en gierzwaluw

Deze soorten broeden onder dakpannen en in gaten en kieren van gebouwen. Het platte dak van de onderzoekslocatie bestaat uit bitumen en kent verder geen kleine openingen, waardoor het ongeschikt is voor huismussen en gierzwaluwen om te nestelen (zie figuur 15 en 16). Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen of gierzwaluwen gehoord of gezien op het erf. Er zijn ook geen nestresten op de onderzoekslocatie aangetroffen. De aanwezigheid van nesten van en nestgelegenheid voor deze soorten is zo uit te sluiten.

Figuur 15. De woning op de onderzoekslocatie heeft een plat dak.

Figuur 16. De bitumen dakbedekking is strak afgewerkt en heeft geen openingen / kieren.

5.1.2 Overige broedvogels

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Holenbroeders die onder deze categorie vallen en op de onderzoekslocatie kunnen voorkomen zijn: de bosuil, boomkruiper, gekraagde roodstaart, boomklever, grote bonte specht, koolmees, pimpelmees en zwarte mees. Boomkruipers bouwen hun nesten ook wel tussen losse stukken schors.

De bomen in het plangebied zijn onderzocht op hollen, loshangend schors en nesten. Deze zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. De overige bomen op de onderzoekslocatie die verder van het plangebied afstaan zijn ook onderzocht op hollen, loshangend schors en nesten. Ten zuiden van het plangebied is een boom met een holte aangetroffen (zie figuur 17). Deze boom is geschikt voor verscheidene holenbroeders. Deze boom blijft met de voorgenomen ingreep ongemoeid en staat op dusdanige afstand (>20 meter) van het plangebied dat verstoring niet aan de orde is.

Figuur 17. Holte in boom ten zuiden van het plangebied.

Overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn uit te sluiten mits de bomen op de onderzoekslocatie ongemoeid blijven. Voor de waarschijnlijk te kappen boom binnen het plangebied zijn overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Figuur 18. Beplanting op het plangebied ten noorden van de bebouwing, voornamelijk bestaande uit laurier.

Figuur 19. Beplanting op het plangebied ten oosten van de bebouwing, voornamelijk bestaande uit braam.

De beplanting op de onderzoekslocatie (zie figuur 18, 19 en 20) kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals de tuinfluit, fitis, roodborst, vink, merel, winterkoning, zwartkop, goudhaan, fitis, tijtjaf, zanglijster en houtduif. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Tijdens het veldbezoek zijn er geen nesten of nestresten aangetroffen. Echter is de beplanting wel geschikt voor verscheidene broedvogels en is een toekomstig broedgeval niet uit te sluiten. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

Tijdens het veldbezoek is de waarschijnlijk te kappen boom (zie figuur 20) onderzocht op holtes, loshangend schors en nesten. Deze zijn niet waargenomen. Echter is deze boom wel geschikt voor verscheidene broedvogels en is een toekomstig broedgeval niet uit te sluiten. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis en watervleermuis.

Figuur 20. De waarschijnlijk te kappen spar naast de huidige bebouwing.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie heeft een plat dak, bedekt met bitumen (zie figuur 15 en 16). Er zijn geen geschikte openingen langs de dakranden aanwezig (zie figuur 21). De gevelventilatie is afgesloten met ventilatieroosters (zie figuur 22), op één opening na (zie figuur 23). Deze opening is in principe geschikt voor vleermuizen. Volgens de initiatiefnemer zijn de spouwmuren echter geïsoleerd, waardoor deze opening geen toegang verleent tot open spouwmuren en daardoor ongeschikt zijn voor vleermuizen.

Figuur 21. Strakke afwerking van het platte dak.

Figuur 22. Gevelventilatie is afgewerkt met ventilatieroosters.

Figuur 23. Één gevelventilatie-opening mist het ventilatierooster. Deze opening bevindt zich op de hoogte van de eerste verdieping aan de westelijke gevel.

De bebouwing op de onderzoekslocatie is daardoor ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de afwezigheid van geschikte openingen die toegang verlenen tot open spouwmuren, ruimtes onder dakpannen of andere openingen/kieren. De aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing is daardoor uit te sluiten.

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Binnen het plangebied zijn deze niet aangetroffen en daarmee zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uit te sluiten. Op het erf is wel een voor vleermuizen geschikte boom aangetroffen (zie figuur 17), ten zuiden van de bebouwing en het plangebied. Doordat deze boom dusdanig ver van het plangebied afstaat en de boom ongemoeid blijft met de voorgenomen ingreep, zijn overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming uit te sluiten.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en mogelijk franjestaart om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft de naburige kavels en het omliggende bos.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord, vooropgesteld dat de bomen in de omgeving die als potentiële vliegroute kunnen fungeren, gehandhaafd blijven bij de voorgenomen ingreep (zie hoofdstuk 6).

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: boommarter, bunzing, wezel, hermelijn, das en eekhoorn.

Boommarter

De boommarter komt volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Deze soort leeft in bossen en kiest al rustplaats vaak boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. De onderzoekslocatie is geschikt leefgebied voor de boommarter. Echter zijn vaste rust- of voortplantingsplaatsen van de boommarter op de onderzoekslocatie niet te verwachten door de fragmentatie, geïsoleerde ligging en menselijk activiteit. Vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen liggen waarschijnlijk in de uitgestrektere delen van het bos buiten de bebouwde kom.

Tijdens het veldbezoek zijn er dan ook geen sporen zoals vraat- of loopsporen, of uitwerpselen aangetroffen. Daarnaast blijven de bomen bij de voorgenomen ingreep ongemoeid. Overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn daardoor uit te sluiten.

Bunzing, wezel en hermelijn

De bunzing, wezel en hermelijn komen volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF voor in de omgeving van de onderzoekslocatie. Bunzings, hermelijnen en wezels maken gebruik van oude hollen van onder andere konijnen, mollen en muizen, maar ook houtwallen, steenhopen, ruimtes tussen opslagmateriaal, holle bomen en ruimtes onder boomwortels. Daarnaast zijn deze kleine marterachtigen sterk gebonden aan landschapselementen zoals houtwallen en bosschages die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen de vaste rust- of voortplantingsplaatsen en de foerageergebieden. Gezien de aanwezigheid van zulke landschapselementen, is er voldoende schuilmogelijkheid en zijn er geschikte voortplantingslocaties voor kleine marterachtigen aanwezig.

De vegetatie ten oosten van de huidige bebouwing wordt met de voorgenomen ingreep mogelijk aangetast. Indien dit het geval is, dient er aanvullend onderzoek te worden verricht naar de aanwezigheid van deze soorten om overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Als deze vegetatie buiten het plangebied valt en zo onaantast blijft, zijn overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming uit te sluiten. Afhankelijk van de exacte ligging van de nieuwbouw is er dus mogelijk aanvullend onderzoek nodig (zie hoofdstuk 6).

Das

De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats door dassen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving eveneens geen loop- of eetsporen, burchten, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Dassens zullen eerder hun leefgebied hebben in de nabij gelegen natuurgebieden. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

Eekhoorn

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De (hoge) bomen binnen het plangebied konden door het ontbreken van of door het open bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van de eekhoorn binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De overige bomen op de onderzoekslocatie (rondom het plangebied) bieden geschikte nestgelegenheid aan eekhoorns. Sommige van deze bomen konden door het dichte bladerdek niet goed worden onderzocht op nesten. Deze bomen blijven bij de voorgenomen ingreep echter ongemoeid en staan dusdanig ver van het plangebied af, dat vernieling/beschadiging van vaste rust- of voortplantingsplaatsen van eekhoorns niet aan de orde is. Overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zijn daarom niet aan de orde. Wanneer er wel bomen gekapt gaan worden, is aanvullend onderzoek mogelijk noodzakelijk (zie hoofdstuk 6).

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel en rosse woelmuis. De verblijfplaatsen van deze soorten worden door de voorgenomen ingreep mogelijk aangetast (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende beschermde reptielen: hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang en zandhagedis. In de afgelopen 5 jaar zijn volgens de gegevens van de NDFF op 1 kilometer afstand van de onderzoekslocatie de hazelworm en levendbarende hagedis waargenomen. Deze waarnemingen zijn afkomstig van het heideterrein ten zuidwesten van de onderzoekslocatie.

Van deze soorten kunnen vaste voortplantings- of rustplaatsen van de zandhagedis bij voorbaat uitgesloten worden. Zandhagedissen gebruiken voor het leggen van eieren zonnige, onbegroeide zandige plekken. Daardoor is deze soort sterk gebonden aan duin- en heidegebieden en deze habitattypen zijn niet aanwezig op de onderzoekslocatie. De ringslang is gebonden aan waterrijke habitats. Wateroppervlakte en kale zandoppervlakten ontbreken op de onderzoekslocatie, waardoor de onderzoekslocatie is uit te sluiten als vaste rust- of voortplantingsplaats van de ringslang en zandhagedis. De levendbarende hagedis is door de geïsoleerde ligging, fragmentatie en menselijke activiteit niet te verwachten op de onderzoekslocatie. De vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen zullen zich zeer waarschijnlijk in het bos- en heidegebied rondom de bebouwde kom bevinden.

De onderzoekslocatie is echter wel geschikt leefgebied voor de hazelworm. De hazelworm wordt voornamelijk waargenomen op bos- en heideterreinen, maar maakt daarnaast gebruik van tal van verschillende habitattypes. Het gazon wordt intensief beheerd, waardoor schuilmogelijkheden in de vorm van bladafval en takken op die grond afwezig zijn. Echter bieden de bosrand en struiken voldoende schuilmogelijkheden aan deze soort. Afhankelijk van de exacte ligging van de nieuwbouw en de bijkomende werkzaamheden is aanvullend onderzoek nodig. Wanneer de bosrand en struikvegetatie ongemoeid blijven bij de voorgenomen ingreep, zijn overtredingen van verbodsbepalingen van

de Wet natuurbescherming uit te sluiten; wanneer vegetatie verwijderd dient te worden, zijn overtredingen niet uit te sluiten en is aanvullend onderzoek noodzakelijk (zie hoofdstuk 6).

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad en bruine kikker.

Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën op de onderzoekslocatie uitgesloten. De onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor amfibieën. De algemene soorten als bruine kikker en gewone pad kunnen beschutting vinden tussen de beplanting en de strooisellaag. De bosrand lijkt echter met de voorgenomen ingreep ongemoeid te blijven. Daarnaast geldt voor deze te verwachten soorten een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming (zie hoofdstuk 6).

Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

5.5 Ongewervelden

Libellen

Voor libellen geldt dat water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten als sleedoornpage (sleedoorn), iepenpage (iep) en kleine ijsvogelvlinder (kamperfoelie) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

Volgens de verspreidingsgegevens van FLORON ligt de onderzoekslocatie op de grens van het verspreidingsgebied van het beschermde glad biggenkruid en van de dennenorchis. Tijdens het veldbezoek zijn deze soort niet aangetroffen. De dennenorchis wordt gevonden in de verteerde laag van naaldbomenstrooisel. Deze strooisellaag is niet aanwezig op de onderzoekslocatie en daardoor is de aanwezigheid van de dennenorchis uit te sluiten.

De vegetatie op de onderzoekslocatie bestond uit algemene soorten, zoals: gewoon biggenkruid, muizenoor, schijnaardbei, echte lampionplant, basterd wederk en klein streepzaad (zie figuur 24 t/m 26). Doordat het plangebied verder bestaat uit bebouwing, siertuin en gazon worden er geen andere beschermde vaatplanten verwacht.

Figuur 24. Algemene vegetatie (basterdwederik) op de onderzoekslocatie.

Figuur 25. Algemene vegetatie (schijn-aardbei) op de onderzoekslocatie.

Figuur 26. Algemene vegetatie (gewoon biggenkruid) op de onderzoekslocatie.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

6.1.1 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Indien het groen toch binnen het broedseizoen gekapt dient te worden, zal voorafgaand hieraan door een ter zake kundig ecooloog geïnspecteerd moeten worden of er broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn. De ecooloog zal naar aanleiding van de inspectie kunnen adviseren of het mogelijk is om het groen te kappen zonder daarbij broedvogels te verstoren.

Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

Als er toch meer bomen gekapt dienen te worden voor de nieuwbouw, is er mogelijk aanvullend onderzoek nodig. Deze bomen dienen dan onderzocht te worden op holtes en nesten. De eventueel te treffen maatregelen zijn afhankelijk van welke bomen op de onderzoekslocatie er precies gekapt zouden worden, wanneer, het aantal bomen, de aanwezigheid van holen etc.

6.2 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Er is geen aanvullend onderzoek voor vleermuizen nodig, mits de bomen/bosrand op de onderzoekslocatie ongemoeid blijven. Als er toch bomen gekapt dienen te worden, is het mogelijk dat aanvullend onderzoek vereist is, gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen. Dit aanvullend onderzoek kan de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen vaststellen. Deze informatie is dan benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn.

De vleermuissoorten die dan onderzocht dienen te worden zijn de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, baardvleermuis, franjestaart, gewone grootoorvleermuis en water-vleermuis. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met oktober een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Als het dan blijkt dat de bomen op de onderzoekslocatie over verblijfplaatsen, vliegroutes of essentieel foerageergebied voor vleermuizen beschikken, is overtreding van de Wet natuurbescherming mogelijk en zal er een ontheffing aangevraagd moeten worden. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Noord-Holland, middels een ontheffingsaanvraag.

Aanvullend onderzoek is mogelijk noodzakelijk, afhankelijk van de exacte plannen. Er is geen aanvullend onderzoek voor vleermuizen nodig, mits de bomen/bosrand op de onderzoekslocatie ongemoeid blijven. Er is wel mogelijk wel aanvullend onderzoek nodig, wanneer bomen gekapt dienen te worden.

6.3 Overige zoogdieren

6.3.1 Kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn)

Als de vegetatie door de ingreep ongemoeid blijft, kan een negatief effect op het leefgebied van de kleine marterachtigen worden uitgesloten.

Als de vegetatie door de ingreep wordt aangetast of verwijderd, geldt voor de (kleine) marterachtigen dat een negatief effect op het leefgebied, op basis van de huidige onderzoeksinspanning, niet kan worden uitgesloten. In de begroeiing op de onderzoekslocatie kunnen rust- en verblijfsplaatsen voorkomen. Tevens ligt de onderzoekslocatie in het verspreidingsgebied van de verschillende marterachtigen. Op basis van de quickscan is niet uit te sluiten of de onderzoekslocatie gebruikt wordt door de kleine marterachtigen en dat en daarom is het nodig om vervolgonderzoek uit te voeren, in het geval van aantasting / verwijdering van de vegetatie.

Om te bepalen of de soorten gebruik maken van de onderzoekslocatie wordt geadviseerd om conform de “handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017)” in de periode maart tot en met augustus 6 weken onderzoek uit te laten voeren. Hiervoor dienen Mostela's in combinatie met cameravallen ingezet te worden. Tijdens het eerste veldbezoek worden de Mostela's en wildcamera's verspreid over de onderzoekslocatie. Bij het plaatsen van de vallen zal gelet worden op de geschiktheid van de locatie voor de mogelijk aanwezige verblijfplaatsen en migratieroutes. Om de twee weken zullen de cameravallen gecontroleerd worden. De camera's zullen na 6 weken opgehaald worden tijdens een derde veldbezoek. Buiten deze actieve periode van maar tot en met augustus kan ook gekozen worden voor een onderzoek van 12 weken. In deze periode worden de camera's niet bezocht om verstoring te voorkomen.

Bij het aantreffen van kleine marterachtigen kan bij de uitwerking van de plannen rekening gehouden met de gevonden resultaten. De voorkeur gaat uit naar uitvoering van de ontwikkeling van de onderzoekslocatie zonder negatief effect op de marterachtigen.

6.3.2 Eekhoorn

In de bomen op de onderzoekslocatie zijn mogelijk voortplantings- en winternesten van de eekhoorn aanwezig. Artikel 3.10 lid 1 van de Wet natuurbescherming (het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen; het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen) is van toepassing.

De eekhoorn maakt jaarlijks op een ander plek een nest voor het grootbrengen van de jongen. De nesten zijn beschermd in de periode dat het nest gebruikt wordt voor de verzorging van de jongen. De voortplantingsperiode van de eekhoorn begint al in december. In maart en juli worden de jongen geboren die vervolgens 10 weken worden gezoogd. Aan het eind van de herfst worden een aantal winternesten gebouwd om de winter in door te brengen. Elk jaar worden ook de winternesten op een andere plek gebouwd. De winternesten zijn alleen beschermd als deze in gebruik zijn voor de overwintering. In de winterperiode is de eekhoorn afhankelijk van een veilige schuilplaats en van de wintervoorraad, die verstopt is in de nabijheid van de winterverblijven.

Aanvullend onderzoek is mogelijk noodzakelijk, afhankelijk van de exacte plannen. Wanneer bomen gekapt worden, gaat mogelijk een beschermde functie voor de eekhoorn verloren. Om de functie van eventuele nesten voor de eekhoorn vast te stellen is aanvullend onderzoek nodig. Indien uit het aanvullend onderzoek blijkt dat er actief gebruikte nesten van eekhoorns in het plangebied aanwezig zijn, dan zal er een ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd moeten worden bij de provincie Noord-Holland voor het kappen van de bomen op de onderzoekslocatie. Een ontheffing kan pas worden aangevraagd worden als er een mitigatieplan voor de eekhoorn is opgesteld.

Wanneer de bomen op de onderzoekslocatie behouden kunnen blijven, kan de mogelijke beschermde functie voor de eekhoorn gehandhaafd blijven. In dat geval is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming en is aanvullend onderzoek naar de eekhoorn niet noodzakelijk.

6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan gebeuren wanneer de vegetatie op de onderzoekslocatie verwijderd wordt. Wanneer de vegetatie verwijderd dient te worden, dient er echter ook aanvullend onderzoek naar de kleine marterachtigen te worden uitgevoerd. Dit onderzoek kan ook uitsluitel geven over de aanwezigheid van egels. Wanneer egels aanwezig zijn, kan aan de zorgplicht worden voldaan door het verwijderen van vegetatie onder ecologische begeleiding uit te voeren, of buiten de gevoelige periodes van voortplanting of winterrust uit te voeren. De gevoelige periode van egels is tussen juni en oktober i.v.m. de voortplantingsperiode. De kwetsbare periode van winterrust is tussen november tot en met maart. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.5 Amfibieën

Afhankelijk van de exacte plannen, kunnen de werkzaamheden verstorend werken voor amfibieën die zich op de onderzoekslocatie bevinden. Door de werkzaamheden kunnen dieren gewond raken of worden gedood. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Wet natuurbescherming, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Om aan de zorgplicht te voldoen dient gewerkt te worden onder ecologische begeleiding of dient het verwijderen van de materialen buiten de gevoelige periode van winterrust (november – maart) plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.6 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Eemmeer en Gooimeer Zuidover, bevindt zich op circa 4,4 kilometer afstand ten noorden en noordoosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 17).

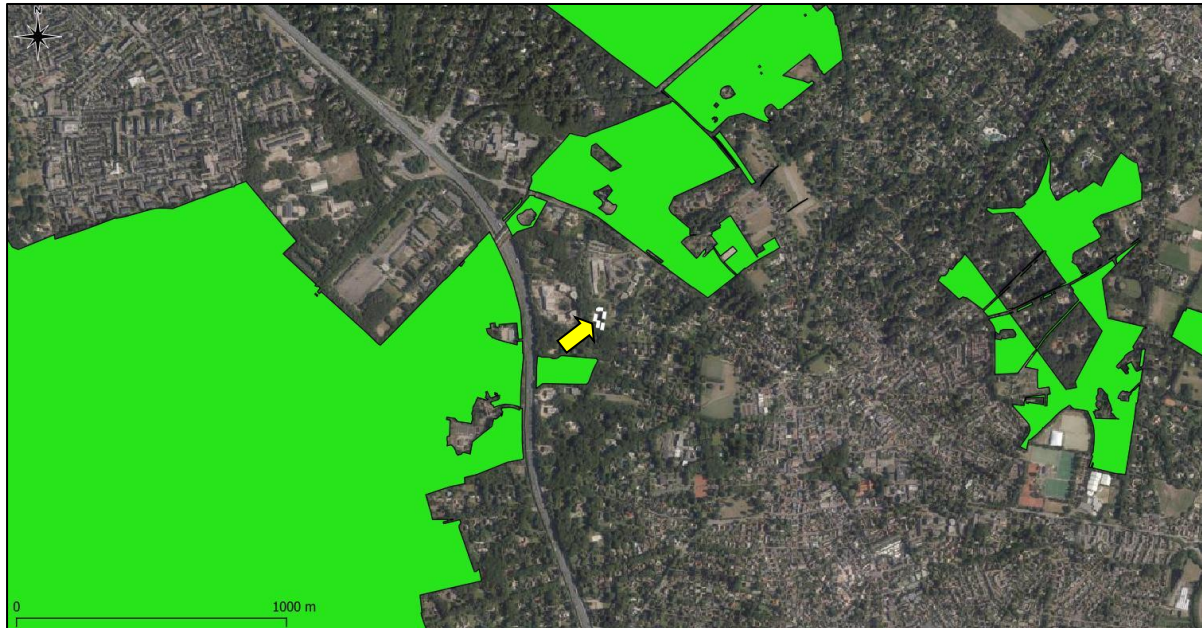

Figuur 27. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toenames van geluid, trilling, licht of depositie van stikstof. Externe effecten als gevolg van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand ($\pm 4,4$ km) tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden in combinatie met de aard van de plannen (sloop en woningbouw) niet te verwachten. Vervolgonderzoek in het kader van de gebiedsbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming wordt niet noodzakelijk geacht.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 110 meter ten zuiden van de onderzoekslocatie. In figuur 18 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 28. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Zoals vastgelegd in H4, artikel 19, van de omgevingsverordening van de provincie Noord-Holland is het Natuur Netwerk Nederland alleen beschermd tegen wijzigingen en aanpassingen die plaatsvinden binnen de grenzen van het netwerk. Er wordt geen rekening gehouden met de externe effecten van ontwikkelingen buiten het Natuur Netwerk Nederland. Omdat de onderzoekslocatie op 0,1 kilometer afstand van het netwerk gelegen is, wordt geen vervolgonderzoek benodigd geacht.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden als bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De eventueel te vellen bomen op de onderzoekslocatie betreft een houtopstand op erven of in tuinen, gelegen binnen de bij besluit van gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor deze houtopstand geldt daarom geen meldingsplicht en herplantplicht.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Buro ROS een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Lange Wijnen 4 te Laren.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de sloop van de huidige bebouwing en de bouw van een nieuwe woning.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens de huidige bebouwing te slopen en een nieuwe woning te bouwen op de onderzoekslocatie. De exacte plannen (planning, plangebied) zijn nog niet rond, er zijn concepten opgesteld voor de nieuwbouw.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	Het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren.
	jaarrond beschermd	ja	nee	nee	nee	Mits bomen onaangestast blijven, anders aanvullend onderzoek nodig.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	nee	nee	nee	Bebouwing ongeschikt; bomen (mogelijk) geschikt. Mits bomen onaangestast blijven, geen aanvullend onderzoek nodig.
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	Geen essentieel foerageergebied gaat verloren; aanvullend onderzoek niet nodig.
	vliegroutes	ja	nee	nee	nee	Bomen fungeren als lijnvormig element. Mits bomen onaangestast blijven, geen aanvullend onderzoek nodig.
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	Afhankelijk van de exacte plannen en ligging nieuwe woning; bij verwijderen van vegetatie is aanvullend onderzoek naar kleine marterachtigen nodig. Mits de bomen ongemoeid blijven is er geen aanvullend onderzoek t.a.v. eekhoorns noodzakelijk. Aandacht voor zorgplicht t.a.v. algemene soorten.
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	Geschikt landhabitat aanwezig. Afhankelijk van de exacte plannen en ligging nieuwe woning; aandacht voor zorgplicht t.a.v. algemene soorten in vegetatie (strooisellaag, struikvegetatie).

Reptielen	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	Onderzoekslocatie geschikt voor hazelworm. Afhankelijk van de exacte plannen en ligging nieuwe woning, dient aanvullend onderzoek te worden verricht.
Overige soortgroepen	nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten	ja	nee	nee	nee	Te verwachten beschermde soorten niet aangetroffen op onderzoekslocatie.
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingrep verstrend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natura 2000	4,4 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland	0,1 km	nee	nee	nee	-
Houtopstanden	n.v.t				-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

De onderzoekslocatie biedt geschikt leefgebied voor verscheidene beschermde soorten. Eventuele negatieve effecten op beschermde soorten zijn afhankelijk van de exacte plannen (werkzaamheden, planning).

Broedvogels

De bebouwing is ongeschikt voor jaarrond beschermde broedvogels. Er zijn verder geen sporen aangetroffen van jaarrond beschermde soorten rondom de bebouwing. Echter zijn er geschikte bomen op de onderzoekslocatie aanwezig, die niet volledig onderzocht konden worden door het dichte bladerdek. Wanneer de bomen ongemoeid blijven bij de ingreep, zijn overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming niet aan de orde en is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

De onderzoekslocatie is geschikt voor algemene broedvogels. Als er vegetatie verwijderd dient te worden voor de ingreep, dient dit buiten het broedseizoen (maart – half augustus) plaats te vinden.

Vleermuizen

De bebouwing biedt geen geschikte verblijfplaatsen aan vleermuizen. De onderzoekslocatie is wel geschikt als foerageergebied en vliegroute. Sommige bomen op de onderzoekslocatie zijn ook geschikt voor boombewonende soorten. Als de bomen ongemoeid blijven bij de voorgenomen ingreep, zijn overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming niet aan de orde en is er geen aanvullend onderzoek noodzakelijk.

(Grondgebonden) zoogdieren

De onderzoekslocatie biedt geschikt leefgebied aan verscheidene grondgebonden zoogdieren, waaronder de streng beschermde kleine marterachtigen: wezel, hermelijn en bunzing. De vegetatie aan de randen van de onderzoekslocatie bieden schuilmogelijkheden en geschikte vaste rust- en voortplantingsplaatsen. Als deze vegetatie verwijderd wordt, dient er aanvullend onderzoek uit te worden gevoerd. Wanneer kleine marterachtigen aanwezig blijken te zijn, dient een ontheffing te worden aangevraagd.

De bomen op de onderzoekslocatie zijn geschikt voor eekhoorns. In de bomen binnen het plangebied zijn geen nesten aangetroffen. De bomen rondom het plangebied, binnen de onderzoekslocatie, konden niet allemaal goed worden onderzocht door het dichte bladerdek. Als bomen gekapt worden, dient er aanvullend onderzoek uit te worden gevoerd. Voor de algemene, te verwachten soorten als de egel en rosse woelmuis geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Er dient wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht als er vegetatie verwijderd wordt. Dit kan door te werken onder ecologische begeleiding of door vegetatie te verwijderen buiten de gevoelige perioden.

Reptielen

De onderzoekslocatie is geschikt leefgebied voor de hazelworm. De vegetatie aan de randen van de onderzoekslocatie bieden schuilmogelijkheden en geschikte vaste rust- en voortplantingsplaatsen. Als deze vegetatie verwijderd wordt, dient er aanvullend onderzoek uit te worden gevoerd. Wanneer de hazelworm aanwezig blijkt te zijn, dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Amfibieën

De onderzoekslocatie is geschikt landhabitat voor algemene amfibieën soorten. Voor de algemene, te verwachten soorten als de bruine kikker en gewone pad geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Er dient wel rekening gehouden te worden met de zorgplicht als er vegetatie verwijderd wordt. Dit kan door te werken onder ecologische begeleiding of door vegetatie te verwijderen buiten de gevoelige perioden.

Overige soorten

Voor beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

Aanbevelingen

Vele beschermde soorten zijn voornamelijk te vinden in de vegetatie aan de randen van de onderzoekslocatie. Aanvullende onderzoeken, ecologische begeleiding en eventuele ontheffingsaanvragen kunnen voorkomen worden door deze vegetatie ongemoeid te laten.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

- BIJ12 (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-004-Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-1.0.pdf>.
- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Bouwers, S. (2017). Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming. 32. https://www.zoogdiervereniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewebsite/Overigen/downloads/15908_Handreiking_kleine_Marters_DIGITAAL.pdf
- Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken (2016). Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 24 augustus 2021 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.
- Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Laren en regio, periode 2016-2021. NDFF. Geraadpleegd op 24 augustus 2021 van <https://ndff-ecogrid.nl>.
- Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 24 augustus 2021 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.
- Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 24 augustus 2021 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.
- Wet natuurbescherming (2015, 16 december). Opgehaald van: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-02-17>.

Provinciale bronnen

- Noord-Holland
 Provincie Noord-Holland (2020). Omgevingsverordening NH2020. Geraadpleegd op datum van <https://noord-holland.tercera-ro.nl/MapView/Default.aspx?id=NLIMRO9927POVPNH-VG01>.

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofoever, gestreepte waterroofoever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihal, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilvereiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmstij, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilvereiger, kleinste waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijtjaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	---

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoevlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoevlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoevlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavvlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegel dikkopje, veenbesblauwtje, veenbosparelmoevlinder, veenhooibeestje, veldparelmoevlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorischis, dregs, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszandje, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruip-tijm, lange zonnedaauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: - Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; - Houtopstanden op erven of in tuinen; - Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; - Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; - Kweekgoed; - Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; - het dunnen van een houtopstand; - uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: - ten minste eens per tien jaar worden geoogst; - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aangeesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en - zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	- Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. - Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

